

Podsumowanie kontroli planowej przeprowadzonej w siedzibie Instytucji Wdrażającej dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027 (IW FEnIKS)	
Instytucja kontrolująca	Departament Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
Instytucja kontrolowana	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pełniący funkcję Instytucji Wdrażającej dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027 (IW FEnIKS)
Termin kontroli	11 sierpnia 2025 r.
Cel kontroli	Kontrola została przeprowadzona na podstawie artykułu 24 ustęp 1 punkt 3 litera a ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Celem kontroli było potwierdzenie istnienia i stosowania w IW FEnIKS procedur zawartych w Opisie systemu zarządzania i kontroli oraz Instrukcji Wykonawczej w odniesieniu do następujących kluczowych wymogów (KW) dotyczących systemów zarządzania i kontroli określonych w załączniku XI do rozporządzenia ogólnego: • KW 2 Odpowiednie kryteria i procedury wyboru operacji; • KW 4 Odpowiednie weryfikacje zarządcze, w tym odpowiednie procedury kontroli spełniania warunków finansowania niepowiązanego z kosztami i uproszczonych metod rozliczania kosztów; • KW 6 Wiarygodny system elektroniczny (obejmujący połączenia z systemami elektronicznej wymiany danych z beneficjentami) służący rejestrowaniu i przechowywaniu danych do celów monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego weryfikacji i audytów, obejmujący odpowiednie procesy

Podsumowanie kontroli planowej przeprowadzonej w siedzibie Instytucji Wdrażającej dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027 (IW FEnIKS)

	zapewniające bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników; • KW 7 Skuteczne wdrożenie proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych.
--	--

Zakres kontroli i zalecenia pokontrolne

KW 2 Odpowiednie kryteria i procedury wyboru operacji

Zalecenia:

1. Zaleca się, aby jednostka kontrolowana dochowała większej staranności przy sporządzaniu i aktualizowaniu harmonogramu naboru w ramach programu FEnIKS.
2. Zaleca się, aby jednostka kontrolowana dochowała większej staranności przy sporządzaniu dokumentacji związanej z organizacją naboru.
3. Zespół kontrolujący zaleca, aby jednostka kontrolowana w toku aktualnie prowadzonych i planowanych naborów, stosowała i odpowiednio dokumentowała zarówno celowy, jak i losowy sposób przydzielania wniosków do oceny poszczególnym członkom KOP.

KW 4 Odpowiednie weryfikacje zarządcze, w tym odpowiednie procedury kontroli spełniania warunków finansowania niepowiązanego z kosztami i uproszczonych metod rozliczania kosztów

Zalecenia:

1. W opinii zespołu kontrolującego procedura IW powinna odzwierciedlać zasadę, że bieg terminu może zostać wstrzymany, jeżeli informacje przedstawione przez beneficjenta nie pozwalają instytucji ustalić, czy kwota jest należna.

W tym celu procedura powinna określać przypadki uchybień we wniosku o płatność skutkujące wstrzymaniem biegu terminu, to jest wskazywać katalog uchybień o charakterze formalnym oraz określać przypadki warunkujące przerwanie biegu terminu. Z wypracowanym rozwiązaniem należy zapoznać osoby oceniające wnioski. Pozwoli to na zwiększenie przejrzystości

Podsumowanie kontroli planowej przeprowadzonej w siedzibie Instytucji Wdrażającej dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027 (IW FEnIKS)

stosowanych procedur i, tym samym, może przyczynić się do ograniczenia liczby przypadków, w których osoba/osoby oceniające wniosek będą podejmować decyzję o przerwaniu biegu terminu. Takie rozwiązanie przyczyni się do usprawnienia procedur dotyczących zachowania terminu wynikającego z artykułu 74 ustęp 1 litera b rozporządzenia ogólnego.

Ponadto, należy rozważyć przeprowadzenie szkoleń dla beneficjentów składających wnioski celem ograniczenia liczby przekazywanych wersji dokumentów wymagających uzupełnienia bądź poprawienia, co pozwoli na skrócenie czasu ich weryfikacji.

Terminowa ocena wniosków o płatność, w tym zmniejszenie przypadków przerywania biegu terminu na ocenę wniosku, może pozytywnie wpływać na sprawną realizację programu, w tym zapewnienie spełnienia zasady $n+3/n+2$.

2. Zaleca się, aby jednostka kontrolowana wprowadziła w procedurach Instrukcji Wykonawczej IW FEnIKS obowiązek składania oświadczeń o bezstronności przez osoby zaangażowane w kontrolę na zakończenie realizacji projektu na dokumentach.
3. Zaleca się procedowanie weryfikacji kompletności dokumentacji zgodnie z zapisami Instrukcji Wykonawczej lub odpowiednią modyfikację procedur wewnętrznych zgodnie z przyjętą praktyką.
4. Zaleca się, aby jednostka kontrolowana dokumentowała kontrole na zakończenie na dokumentach w aplikacji e-Kontrola przy użyciu właściwej listy sprawdzającej. W tym celu jednostka kontrolowana powinna:
 - a. przekazać do IZ listę celem jej rejestracji w aplikacji e-Kontrola; lub
 - b. załączyć zastosowaną listę do zakładki „pliki” w zarejestrowanej kontroli.
5. W odniesieniu do aktualizowania Instrukcji Wykonawczej zaleca się stosowanie przyjętych zapisów rozdziału 3.6 IW.
6. Zaleca się dochowywanie terminów wynikających z zapisów procedury IW dotyczących informowania beneficjenta o zatwierdzeniu wniosku o płatność.

Podsumowanie kontroli planowej przeprowadzonej w siedzibie Instytucji Wdrażającej dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027 (IW FEnIKS)

7. Zaleca się, aby jednostka kontrolowana zapewniła informowanie Instytucji Zarządzającej o prowadzonych kontrolach doraźnych, zgodnie z zapisami rozdziału 8 punkt 2 podpunkt 2.2 Instrukcji Wykonawczej.
8. Zaleca się, aby jednostka kontrolowana w piśmie zawiadamiającym IP o kontroli doraźnej wskazywała przyczyny jej przeprowadzenia, zgodnie z zapisami 8 punkt 2 podpunkt 2.2 Instrukcji Wykonawczej.

KW 7 Skuteczne wdrożenie proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych

Zalecenia: brak

KW 10 Odpowiednie procedury sporządzania i przedkładania wniosków o płatność i zestawień wydatków oraz potwierdzania kompletności, prawdziwości i rzetelności zestawień wydatków

Zalecenia: brak